

Hallintovaliokunta

Asia: HE 204/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle aserikoksia koskevan sääntelyn muuttamiseksi
Viite: Hallintovaliokunnan lausuntopyyntö 24.2.2025

Suomen Poliisijärjestöjen Liitto SPJL ry:n lausunto:

Yleistä

Liitto näkee positiivisena asiana aselainsäädännön kehittämisen.

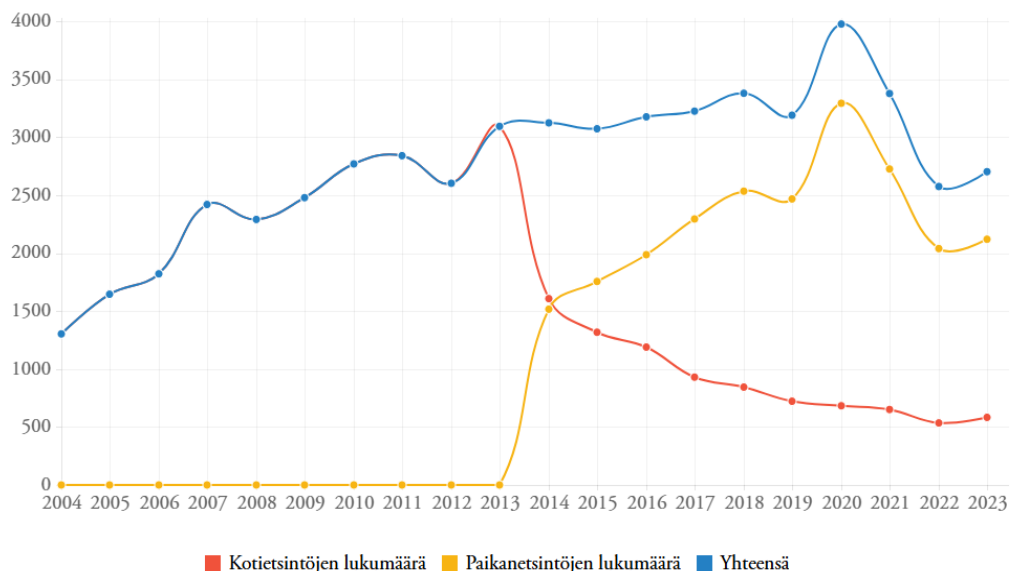
Huomioitavaa

Poliisitehtävillä tulee entistä useammin vastaan ampuma-aseita. Perinteisten ampuma-aseiden lisäksi starttipistooleita muutetaan ampumakelpoisiksi aseiksi tai aseita on tehty 3D-tulostimella.

Poliisihallitus on tehnyt asiasta tutkimuksen ”*Ampuma-aseet rikoksentekovälineinä ja rikosten kohteina, 2024 Sutela*”. Tutkimuksessa todetaan seuraavaa:

- Ampuma-aserikosten määrä vaihtelee vuosittain suuresti, koska ampuma-aserikollisuus on piilorikollisuutta, joka paljastuu usein muiden poliisitehtävien yhteydessä erityisesti väkivalta- ja huumausainerikosten tutkinnan yhteydessä.
- Ampuma-aseita löydetään erityisesti poliisin ajoneuvoihin suorittamien paikanetsintöjen jälkeen tehdyissä kotietsinnöissä, jolloin usein löydetty lisää luvattomia ampuma-aseita patruunoineen. Lisäksi toisinaan on löydetty aseverstaita, joissa muun muassa luvattomia kaasu- ja merkinantoaseita on voitu muuttaa luotipatruunaa ampuviksi ampuma-aseiksi.
- Ampuma-aserikokset piilorikollisuutena, paljastuvat usein muun rikollisuuden tutkinnan ohessa erityisesti huumausaine ja väkivaltarikollisuuden tutkinnoissa. Tilastoissa on havaittavissa kotietsintöjen määrän huomattava lasku esim. huumausainerikollisuuden tutkinnoissa, jotka liittyvät huumausaineen käyttörikoksiin:

Kuvaaja 2. Koti- ja paikanetsintöjen lukumäärä tapauksissa, joissa huumausaineen käyttörikos on ollut vakavin rikos vuosina 2004-2023 (StatFin 2024a):

Samaan aikaan on havaittavissa lasku myös ampuma-aserikosten määrässä:

Tietoon tulleet rikokset ja niiden selvittäminen rikosnimikkeittäin muuttujina Rikos, Viranomainen, Vuosi ja Tiedot

	Viranomaisten tietoon tulleet rikokset (lkm.)
Ampuma-aserikos 41:1§1/1-8	
Poliisi	
2018	1 425
2019	1 481
2020	1 841
2021	1 569
2022	1 487
2023	1 541

Lähde: Tilastokeskus

Selittäviä tekijöitä on varmasti useita, mutta kentältä saatujen tietojen mukaan kotietsintöjen määrää laski Covid-epidemian myötä tulleet varotoimet. Etsintöjen määrä ei ole noussut epidemiaa edeltävälle tasolle ja tähän vaikuttaisi olevan syynä resurssitilanne. Henkilöstöä kuormittavat kasvavat juttupinot tutkinnassa, mikä ei mahdollista ajankäyttöä kotietsintöjen suorittamiseen. Hälytyspartioilla ei ole ajallisesti mahdollista sitoutua kotiestintöihin, jotka vievät aikaa monesti useita tunteja.

Lainsäädäntöä kehitettäessä on tärkeää kiinnittää huomiota myös poliisin resurssien riittävyyteen. Kehittyvä lainsäädäntö ja yhteiskunnan muutokset vaativat, esimerkiksi hybrdivaikuttaminen, vaativat usein myös poliisilta enemmän aikaa ja resursseja.

Lopuksi

Poliisille olisi tärkeää turvata riittävät resurssit, joka mahdollistaisi kotietsinnät ja paikanetsinnät silloin, kun ne ovat tutkinnallisesti tarkoituksenmukaisia. Tällä hetkellä niitä tehdään vain, jos niihin on aikaa, ei silloin, kun se olisi tutkinnallisesti tai taktisesti kannattavaa.

Suomen Poliisijärjestöjen Liitto SPJL ry

Jonne Rinne
puheenjohtaja

Mika Nygård
järjestöpäällikkö